

سوالات متداول

۱. مالیه بر ارزش افزوده چیست؟

مالیه بر ارزش افزوده مالیه غیر مستقیم است که بالای اجناس، خدمات و واردات تابع مالیه وضع میگردد. مالیه بر ارزش افزوده بالای عرضه های داخلی در هر مرحله از دوران تجارت توسط تشبثات ثبت شده به نماینده گی ریاست عمومی عواید دریافت و به بودیجه دولت انتقال میگردد. و همچنان حین واردات مالیه بر ارزش افزوده توسط گمرکات جمع آوری می گردد. در نهایت ، مالیه بر ارزش افزوده توسط مصرف کننده نهایی پرداخت می شود. به عبارت دیگر، مالیه بر ارزش افزوده مالیه ای چند مرحله ای غیر مستقیم است که توسط مصرف کننده نهایی تادیه می شود. بسیاری از جوانب زیدخل درگیر این روند هستند. بین تولید کننده / وارد کننده و مصرف کننده نهایی، همه زیدخل هنگام عبور از یک مرحله به مرحله دیگر واسطه هستند که مالیه بر ارزش افزوده را از بابت خریداری های خود پرداخت می کنند و بالای فروشات خود وضع می کنند و تفاوت آنرا بریاست عمومی عواید تادیه می کنند تا زمانی که به مصرف کننده نهایی برسد.

۲- آیا مالیه بر ارزش افزوده مالیات اضافی است؟

خیر ، مالیه بر ارزش افزوده جایگزین مالیه معاملات انتفاعی خواهد شد.

۳- چرا دولت افغانستان مالیه بر ارزش افزوده را تطبیق می کند؟

بخاطر شش دلایل اصلی ذیل:

کاهش کمک های بین المللی سال به سال بودجه افغانستان بیش از ۵۰٪ از طریق کمک های اهداکنندگان مالی تأمین میشود که باید به طور کامل از عواید داخلی تأمین شود جهت داخل شدن در پروتوکول های بین المللی مالیه بر ارزش افزوده یک مالیه مدرن و مناسب میباشد با تطبیق این مالیه کشور به طرف ثبات مالی و اقتصادی به پیش میرود افزایش عواید داخلی و کاهش اتکا بر کمک های خارجی

۴- تفاوت مالیه بر ارزش افزوده و مالیه معاملات انتفاعی BRT در چیست؟

مالیه بر ارزش افزوده با مالیه معاملات انتفاعی تفاوت های زیادی دارد ولی تفاوت اصلی آن عبارت است از:

مالیه بر ارزش افزوده بر اجناس، خدمات و واردات به نورم معیاری ۱۰٪ پرداخت می شود و دارای نورم صفر برای مواد اولیه غذایی و مواد اولیه مورد استفاده منازل و معافیت ها برای خدمات صحی، خدمات تعلیمی و تحصیلی، می باشد در حالی که مالیه انتفاعی به اجناس، خدمات و واردات به سه نورم مختلف ۴٪، ۵٪، و ۱۰٪ وضع می شود و هیچ کدام نورم صفر و معافیت در آن برای مواد اولیه غذایی و مواد اولیه مورد استفاده منازل در نظر گرفته نشده است. بر خلاف مالیه انتفاعی، مالیه بر ارزش افزوده هیچ گونه اثرات تکراری مالیه بر مالیه ندارد، مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده از خریداری های تشبث دوباره از مالیه وضع شده بالای فروشات یک نهاد مجراء داده می شود مالیه بر ارزش افزوده مالیه بالای تشبث نبوده بلکه در هر مرحله زنجیره تولید و عرضه پرداخت میگردد، مشروط براینکه تشبث مورد نظر ثبت مالیه بر ارزش افزوده باشد. این مالیه در نهایت توسط آخرین مصرف کننده پرداخت میگردد نه توسط تشبث. نهایتاً مالیه بر ارزش افزوده نسبت به مالیه معاملات انتفاعی شفاف بوده و سطح اطاعت پذیری را نیز افزایش می دهد.

۵- حد سرمایه دورانی به ثبت نام اجباری مالیه بر ارزش افزوده چقدر است؟

حد سرمایه دورانی 150 و یا بیش از 150 میلیون افغانی در 12 ماه گذشته یا 12 ماه آینده باشد.

6- مالیه بر ارزش افزوده چگونه برای اقتصاد افغانستان مفید است؟

مالیه بر ارزش افزوده اقتصاد را رسمی می کند، درآمد دولت را افزایش می دهد، به توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور کمک می کند.

۷- آیا مالیه بر ارزش افزوده در کشورهای دیگر تطبیق شده است؟

بلی، در اکثر (بیش از 160) کشورها در جهان مالیه بر ارزش افزوده (که در بعضی کشورها GST مالیه اجناس و خدمات نامیده میشود) تطبیق شده است، از جمله تمام همسایگان ما مانند تاجیکستان، ازبکستان و پاکستان.

۸- تفاوت بین اجناس و خدمات در قانون مالیه بر ارزش افزوده چیست؟

اجناس اموال منقول و غیر منقول است؛ پول در این تعریف گنجانده نشده است در حالی که خدمات فعالیت های جسمی یا ذهنی یا ترکیبی از هر دو هستند،

۹- صورت حساب (انوایس) مالیه بر ارزش افزوده چیست؟

صورت حساب (انوایس) مالیه بر ارزش افزوده سند است که مکلفیت پرداخت توسط آن اگاهی داده می شود که باید توسط مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده هر بار که عرضه اجناس یا خدمات را به یک مالیه دهنده ثبت شده دیگر مالیه بر ارزش افزوده ارایه می دارد صادر شود صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده جزئیات یک عرضه تابع مالیه و تمام معلومات مرتبط آنرا که در قانون مالیه بر ارزش افزوده تصریح گردیده شرح می دهد

۱۰- مالیه بر ارزش افزوده چگونه از گروه های فقیر در جامعه حمایت می کند؟

گروه های آسیب پذیر یا فقیر جامعه با نورم صفر برای مواد غذایی اساسی و مواد اولیه منزل و معافیت مالیه بر ارزش افزوده برای خدمات صحتی و تعلیمی محافظت می شوند.

۱۱- آیا مالیه بر ارزش افزوده دارای شفافیت بیشتر نسبت به مالیه معاملات انتفاعی می باشد؟

بلی مالیه بر ارزش افزوده از نگاه فرار مالیاتی، کتمان و تقلب می باشد آسیب پذیری کمتر دارد، زیرا مالیه بر ارزش افزوده را می توان از مبدا تا ختم از زنجیره عرضه یا واردات (تولید/ واردات، توزیع، عمده فروش، پرچون فروش) دنبال کرد مالیه بر ارزش افزوده که از عرضه قبلی (خریداری ها) پرداخت گردیده را میتوان از عرضه بعدی (فروشات) در زنجیره عرضه مجراء کرد. با تشکر از این مکانیزم، ریاست عمومی عواید می تواند مالیه بر ارزش افزوده را ردیابی کند و به راحتی محل فرار، فریب یا هرگونه تخلف مالیاتی را تشخیص دهد. علاوه بر این، تجربه بیش از 160 کشور در سراسر جهان نشان می دهد که مالیه بر ارزش افزوده از فرهنگ مدرن و قوی مالیات حمایت می کند و در مقایسه با سایر مالیات های غیر مستقیم شفافیت بالاتری دارد.

۱۲- ریاست عمومی عواید افغانستان برای تطبیق مالیه بر ارزش افزوده تاکنون چه کاری انجام داده است؟

ریاست عمومی عواید قانون مالیه بر ارزش افزوده، مقرر مالیه بر ارزش افزوده را نهایی و تصویب کرده و تعلیمات نامه و طرزالعمل های مالیه بر ارزش افزوده را پیش نویس کرده است و تحت تائیدی است. ریاست عمومی عواید به منظور ایجاد مادیول مالیه بر ارزش افزوده در سیستم سیگتاس نیز پیشرفت دارد

ریاست عمومی عواید همچنین در حال حاضر بسیاری از برنامه های آگاهی عامه را انجام داده و بسیاری از کارهای لازم دیگر را برای آمادگی تطبیق مالیه بر ارزش افزوده انجام داده است. ریاست عمومی عواید آماده معرفی مالیه بر ارزش افزوده در سال 1400 اول جدی (آغاز سال مالی 1401) است و تمام اقدامات لازم و عملی را برای معرفی آن انجام می دهد.

۱۳- آیا بعد از تطبیق موفقانه مالیه بر ارزش افزوده مالیه دهنده گان که ثبت مالیه بر ارزش افزوده نمیشد مالیه معاملات انتفاعی خواهند پرداخت؟
نخیر، مالیه انتفاعی به طور کلی از بین میرود.

۱۴- آیا تطبیق مالیه بر ارزش افزوده نرخ تورم را افزایش می دهد؟

تجربه بین المللی نشان می دهد که تطبیق مالیه بر ارزش افزوده با تورم معیاری بالاتر را کمی افزایش می دهد. بنابراین ، از آنجا که در افغانستان تورم معیاری مالیه بر ارزش افزوده 10٪ است ، که بسیار کمتر از نرخ های اعمال شده در سایر کشورها است ، احتمالاً معرفی مالیه بر ارزش افزوده نرخ تورم را به میزان قابل توجهی افزایش نمی دهد.

۱۵. آیا مالیه بر ارزش افزوده بالای صادرات هم وضع میشود ؟
خیر ، یکی از مزایای مالیه بر ارزش افزوده این است که این مالیه از تولید داخلی برای صادرات و تقویت بخش خصوصی پشتیبانی می کند. تمام اجناس و خدمات صادراتی تحت تورم صفر است و دارای حق مجرائی مالیات پرداخت شده از خریداری های که غرض صادرات بوده است می باشد

۱۶- آیا در مالیه بر ارزش افزوده کدام معافیت وجود دارد؟
برای اینکه مالیه بر ارزش افزوده یک مالیه مترقی باشد ، ریاست عمومی عواید معافیت اجناس و خدماتی را که بیشتر افراد فقیر از آن استفاده می کنند ، در نظر گرفته است. اجناس و خدمات زیر معاف هستند:

خدمات صحتی

خدمات تحصیلی

خدمات مالی و بیمه ای

خدمات مذهبی

کمک های بشردوستانه

اجناس و خدمات به منظور استفاده بعد از افت طبیعی

خدمات ورزشی

انتقال یا اجاره ملکیت های عقاری به منظور رهایش شخصی

۱۷- آیا قانون مالیه بر ارزش افزوده نورم صفر برای اجناس و خدمات دارد ؟

بلی ، قانون مالیه بر ارزش افزوده برای جلوگیری از افزایش قیمت اجناس و خدماتی که اقشار فقیرتر جامعه از آن استفاده می کنند تحت نورم معافیت و صفر قرار داده است. مالیه بر ارزش افزوده برای اجناس و خدمات زیر نرخ صفر فراهم می کند:

صادرات

ترانسپورت بین المللی زمینی اجناس یا مسافر بری بشمول عرضه اجناس و خدمات مربوط آن
عرضه اجناس به منظور انتقال یک قسمت یا کل تشبث، منحیث تشبث فعال از یک شخص به شخص ثبت شده دیگر، مشروط بر اینکه طرفین معامله طور کتبی به انتقال موافقه نموده و جزئیات آن را قبل از انتقال به وزرات مالیه کتبا اطلاع داده باشند.
مواد غذایی اولیه (گندم، آرد، برنج، بوره، روغن غذایی، چای، پیاز، کچالو و نمک)
مواد اولیه مورد استفاده منزل (ذغال سنگ، چوب سوخت، گاز مایع و صابون)

۱۸- فرق بین معافیت و نورم صفر چه است ؟

تفاوت اصلی در این است که اجناس و خدمات با نورم صفر اجناس و خدمات هستند که مالیه به ارزش افزوده تحت نورم صفر پرداخت میکند و حق بازپرداخت را دارد.
لوازم معاف ، اجناس و خدماتی است که تهیه کننده و مالیه دهنده نمیواند مالیه بر ارزش افزوده را وضع نمایند و حق بازپرداخت را هم ندارد.

۱۹- روند بازپرداخت چگونه کار می کند؟

باز پرداخت مالیه بر ارزش افزوده زمان واقع می گردد که در جریان یک دوره مالیاتی (ربع یک سال و یا ماه) مالیات قابل مجرائی (پرداخت شده از خریداری ها) بیشتر از مالیه قابل پرداخت (مالیات وضع شده بالای فروشات) یک مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده باشد. در حالت نورمال در صورت که فعالیت اصلی مالیه دهنده صادرات باشد موضوع باز پرداخت مطرح می گردد بخاطر که صادرات تحت نورم صفر مالیه بر ارزش افزوده قرار می گیرد در حالی که مالیه بر ارزش افزوده که از خریداری ها که غرض صادرات صورت گرفته قابل مجرائی می باشد وقت که درخواست های بازپرداخت موصلت می نمائید ریاست عمومی عواید با استفاده از تحلیل پیشرفته خطرات تعداد از درخواست های باز پرداخت را غرض چک و بررسی اسناد حمایوی (اسناد واردت،

اسناد صادرات، اسناد خریداری ها، اسناد فروشات، اسناد دیون (انتخاب می نمائید. و مالیه دهنده مکلف است که اسناد فوق الذکر را به ریاست عمومی عواید ارایه نمائید باز پرداخت مالیه بر ارزش افزوده مطابق حکم ماده ۲۵ قانون مالیه بر ارزش افزوده در جریان ۴۵ روز بعد از تاریخ دریافت ادعا بازپرداخت توسط ریاست عمومی عواید اجراء گردیده و مستقیماً در حساب بانکی مالیه دهنده اضافه می گردد با آن هم ریاست عمومی عواید درخواست های را که بررسی نگردیده می تواند بعداً بررسی نمائید.

۲۰- کدام مالیه دهنده باید مالیه بر ارزش افزوده پرداخت کنند؟

حین واردات تمام اشخاص (شخص انفرادی، گروپ از اشخاص، شرکت ها، نهاد های دولتی و یا مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده) مکلف به پرداخت مالیه بر ارزش افزوده بالای واردات شان می باشد به استثنای اقلام وارداتی که تحت نورم صفر ویا معافیت قرار می گیرند

در صورت عرضه داخلی تنها مالیه دهنده گان ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده مکلف به وضع مالیه بالای عرضه ها شان که در داخل افغانستان صورت می گیرد می باشند. و این که مشتری شان کی است کدام تفاوت ندارد به استثنای اقلام معاف و یا تحت نورم صفر مالیه بر ارزش افزوده

هر شخص که یک یا بیشتر از یک فعالیت اقتصادی را به پیش می برد و دوران سرمایه آن مساوی ویا بیشتر از ۱۵۰ یکصد و پنجاه میلیون افغانی در دوازده ماه گذشته باشد ویا در دوازده ماه آینده بیش بینی کرده باشد مکلف به ثبت مالیه بر ارزش افزوده می باشد

در صورت که یک شخص تنها عرضه اجناس و خدمات معاف را انجام دهد مکلف به ثبت مالیه بر ارزش افزوده نمی باشد. غرض وضاحت بیشتر مالیه بر ارزش افزوده نهایتاً توسط مصرف کننده نهائی پرداخت می گردد. یک مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده تنها مکلف به جمع آوری مالیه بر ارزش افزوده از مشتریان و انتقال آن به ریاست عمومی عواید در اخیر هر ربع ویا ماه بعد گرفتن مجرائی مالیات که از خریداری ها خود پرداخت نمود است می باشد. بناءً مالیه دهنده ثبت شده مالیه

بر ارزش افزوده مکلف به پرداخت مالیه بر ارزش افزوده نمی باشد به جز از خدمات ویا اجناس که خود آن را استفاده ویا مصرف می کند.

۲۱. در صورت انتقال یک تشبث بشکل مکمل و یا قسمتی از آن چه واقع میگردد؟

مطابق ماده 6 قانون مالیه بر ارزش افزوده، عرضه اجناس به منظور انتقال یک تشبث فعال بصورت مکمل و یا قسمتی از آن توسط شخص ثبت شده به شخص ثبت شده دیگری تابع نورم صفر میگردد، به شرط اینکه جوانب معامله به صورت کتبی موافقه نموده و وزارت مالیه را قبل از انتقال تشبث کتباً اطلاع دهند.

۲۲. اسناد محاسبه مالیه بر ارزش افزوده چیست؟

اسناد ذیل که منجیث سند های محاسبه مالیه بر ارزش افزوده شمرده میشود و لازم است شما آنرا منجمله اسناد لازم مالیه بر ارزش افزوده حفظ نمایید:

بل های فراهم شده از درک خریداریها همراه با تفصیل مالیه بر ارزش پرداخت شده به فروشنده کاپی بل ها از درک فروشات صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده که نشاندهنده طرز محاسبه مجموعه مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده بالای خریداریها و مالیه بر ارزش افزوده وضع شده بالای فروشات می باشد و به وزارت مالیه به منظور ارائه آن در اظهارنامه ها میباشد.

ضمناً اسناد واردات مالیه بر ارزش افزوده برای هر قلم باید نگهدای شوند و بل خریداراری باید از جانب شخص ثبت شده به شخص ثبت شده دیگر صادر گردد.

۲۳. کدام اسناد دیگر ضروری است مالیه دهنده گان مالیه بر ارزش افزوده حفظ نمایند؟

لازم است اشخاص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده اسناد ذیل را حفظ نمایند:

تصدیقنامه مالیه بر ارزش افزوده

بل های مالیه بر ارزش افزوده همراه با رسید ها از عرضه کننده گان.

سفارشات و یاد داشت های تحویل

دبت نوت های دریافت شده

کریدت نوت های دریافت شده
اسناد واردات
اسناد صادرات
اسناد حقوقی منجمله قرارداد ها
ژورنالها و دفتر حسابات
حسابات مالیه بر ارزش افزوده
صورت حسابات بانکی، معلومات و معاملات مالی
حساب مفاد و ضرر
اسناد ثبت دارائی، فهرست اموال موجوده و سوابق ثبت سهام
کاپی اسناد ذیل (به ترتیب زمانی)
صورت حسابات صادر شده
کردیت نوت های صادر شده
دبت نوت های صادر شده
و اظهارنامه های مالیه بر ارزش افزوده ارائه شده

۲۴. تا چه مدت باید اسناد مالیه بر ارزش افزوده حفظ گردد؟
اشخاص ثبت شده لازم است اسناد مربوط به مالیه بر ارزش افزوده را الی 5 سال نگهداری نمایند. زمان آغاز حفظ اسناد ختم آن دوره ارائه اظهارنامه میباشد که این اسناد در آن صادر شده و یا در یافت گردیده اند. در صورتیکه شخص ثبت شده در ارائه اظهارنامه تاخیر نموده، مدت زمانی 5 ساله تا زمان ارائه اظهارنامه آغاز نمی گردد.

۲۵. بررسی مالیه بر ارزش افزوده چیست و چه نوع یک دوسیه برای بررسی معرفی میگردد؟
بررسی مالیه بر ارزش افزوده پروسه است که ریاست عمومی عواید به منظور ارزیابی سطح عمومی اطاعت پذیری شخص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده مطابق با موارد تقنینی انجام میدهد تا صحت و تکمیل، ارقام ارائه شده در اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده منتخب را بازبینی نماید. همچنان جهت حصول اطمینان از اینکه ارقام یاد شده به شکل درست نتیجه معاملات واقعی مالیه بر ارزش افزوده مالیه دهنده را در جریان دوره مشخص ارائه اظهارنامه مالیاتی نشان میدهد راه اندازی میگردد. ریاست عمومی عواید با استفاده از شاخص هایی مختلف و معلومات از منابع متعدد مالیه دهنده گان را به اساس سطوح خطر به منظور بررسی نمودن انتخاب مینماید.

۲۶. مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده بالای خریداریها چیست؟
مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده بالای فروشات مالیه است که توسط عرضه کننده بالای مشتری حین عرضه اجناس و خدمات به مشتری وضع میگردد. در صورتیکه مشتری ثبت مالیه بر ارزش افزوده بوده و اجناس و خدمات را به منظور استفاده در تجارت و یا تشبث (به گونه مثال استفاده از ان منحیث فروش دوباره آن و یا استفاده از آن در تولید و توضیح اجناس و یا خدمات) صرف نموده باشد، آن شخص ثبت شده میتواند مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده را به عوض مالیه بر ارزش افزوده جمع آوری شده از درک عرضه به مشتری های خویش مجرا نماید.

۲۷. مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت چیست؟

"مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت" مالیه است که شما باید از مشتری خویش حین فروش یا عرضه اجناس و خدمات منحیث شخص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده محاسبه و جمع آوری نمایید.

۲۸. آیا یک مالیه دهنده که عرضه هایی معاف را فراهم مینماید ادعای بازپرداخت نموده میتواند؟

نخیر، در صورتیکه شخص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده عرضه های معاف فراهم نماید، نمی تواند بالای عرضه های خویش مالیه بر ارزش افزوده را وضع نموده و همچنان اجازه ندارد از درک مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده بالای خریداری اجناس و یا واردات اجناس و خدمات مربوطه به آن ادعای هر نوع مجرای و یا کردیدت نماید. مثال تولید جنس و یا خدمت معاف که یک شخص عرضه مینماید. این بخاطر است که هیچ مجرای برای مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده مجاز نمی باشد لذا بازپرداخت برای مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده نیز ممکن نیست.

۲۹. آیا مالیه دهنده ادعای بازپرداخت را از درک عرضه های تابع نورم صفر نموده میتواند؟

بلی، به صورت عموم نورم صفر به معنی اینست که مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت بالای آن وضع نمی گردد، ولی مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده آن تحت شرایط مشخص شده قابل مجرای و بازپرداخت میباشد.

۳۰. معمولاً در کدام موارد شخص ادعای بازپرداخت را نموده میتواند؟

فقط اشخاص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده ادعای بازپرداخت نموده میتوانند در صورتیکه در دوره مشخص مالیه بر ارزش افزوده (ربع و یا ماه سال مالی) مجموع مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده بالای ضروریات تشبث و یا تجارت اضافه از مالیه بر ارزش افزوده وضع شده بالای مشتریان از درک عرضه های اجناس و خدمات در آن دوره مالیه میباشد. شخص مذکور باید خاطرنشان نماید که نتوانسته در جریان دو دوره مالیه بر ارزش افزوده مبلغ قابل مجرای را از درک وضع مالیه بر ارزش افزوده بالای عرضه های فراهم شده بدست آورد.

مبلغ اضافه قابل مجرای از جانب وزارت مالیه در جریان 45 روز بعد از تسلیم درخواست کتبی بازپرداخت میگردد. در صورتیکه روند معمولی فعالیت اقتصادی مالیه دهنده طوری باشد که مالیه بر ارزش افزوده قابل مجرای یک دوره مشخص با مالیه بر ارزش افزوده وضع گردیده در جریان آن دوره مجرا شده نتواند (بگونه مثال قسمت بیشتر یا مکمل محصولات مالیه دهنده صادرات بوده و به همین ملحوظ به انداز کم و یا هیچ مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت ندارد بخاطریکه صادرات تابع مالیه بوده اما دارای نورم صفر میباشد)، وزارت مالیه به اثر درخواست کتبی مالیه دهنده، مبلغ باقیمانده قابل مجرای را در خلال مدت (45) روز از تاریخ ارائه اظهارنامه، بازپرداخت می نماید.

۳۱. آیا برنامه های مشخص آگاهی مالیه بر ارزش افزوده برای مالیه دهنده گان وجود دارد؟

ریاست عمومی عواید برنامه های مشخص آگاهی دهی مالیه بر ارزش افزوده برای مالیه دهنده گان را برگزار نموده و دوام میدهد. ضمناً جهت اخذ معلومات بیشتر در مورد مالیه بر ارزش افزوده، مالیه دهنده گان و اشخاص دیگر میتوانند به وبسایت ard.gov.af مراجعه نمایند و یا به بخش مالیه بر ارزش افزوده ریاست عمومی عواید از طریق ایمیل vat2022@mof.gov.af و یا شماره تلفون 1000 در تماس شوند.

32. کدام بخش ها مسئولیت جمع آوری مالیه بر ارزش افزوده دارند؟

دو بخش ذیل میباشد:

الف) ریاست عمومی عواید برای عرضه های داخلی اجناس و خدمات
ب) ریاست عمومی گمرکات برای واردات

33. آیا کدام مجازات برای متخلفین مالیه بر ارزش افزوده وجود دارد؟ لطفاً توضیح نمایید؟

تمام مجازات و جریمه ها برای متخلفین و عدم اطاعت پذیری مالیه بر ارزش افزوده در فصل های 9 و 10 قانون اداره امور مالیات (ماده های 34 الی 48) ذکر گردیده است.

34. آیا تشبثات که سرمایه دورانی شان در 12 ماه قبلی و بعدی کمتر از 150 میلیون باشد خود راثبت نموده میتواند؟

تشبثات که سرمایه دورانی سالانه شان کمتر از 150 میلیون افغانی دارند نمیتوانند درخواست ثبت الزامی نمایند، ولی میتوانند ثبت اختیاری شوند در صورتیکه شرایط ذکر شده در ماده 8 قانون مالیه بر ارزش افزوده و ماده 23 مقرره مالیه بر ارزش افزوده را تکمیل نموده باشند. شرایط مهم قرار ذیل اند:

(الف) تشبثات عرضه های تابع مالیه داشته باشند.
(ب) حد اقل 75 در صد عرضه های تابع مالیه تشبث برای مالیه دهنده گان ثبت شده میباشد و حد اقل 25 در صد عرضه ها تشبث صادرات باشد.

(ج) تشبث برای فعالیت اقتصادی خویش مقرر ثابت داشته باشند.
(د) تشبث تمام قوانین مالیاتی را رعایت نموده باشد.

البته ماده 23 (6) مقرره مالیه بر ارزش افزوده تذکر میدهد که ثبت اختیاری باید دو سال بعد از انفاذ قانون مالیه بر ارزش افزوده عملی میگردد.

35. کدام اسناد برای ثبت مالیه بر ارزش افزوده ضروری میباشد؟

اسناد ذیل برای ثبت الزامی مالیه بر ارزش افزوده ضروری میباشد:
فورم خانه پوری شده و امضاء شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده کاپی جواز معتبر شرکت

کاپی های تذکره های الیکترونیکی رئیس شرکت، معاون شرکت و سهامداران شرکت.
کاپی اجازه نامه در صورتیکه امور شرکت توسط نماینده به پیش برده شود.

36. مالیه بر ارزش افزوده از طرف ریاست عمومی عواید چگونه جمع آوری می گردد؟

مالیه بر ارزش افزوده مالیه غیر مستقیم است، به این معنی که نهاد ها به نماینده گی از ریاست عمومی عواید آنر جمع آوری می نمایند: کمپنی ها مالیه بر ارزش افزوده را بر قیمت اجناس و خدمات خویش علاوه نموده، سپس مالیه جمع آوری شده را به ریاست عمومی عواید انتقال می دهد. مالیه بر ارزش افزوده بالای قسمت اعظم عرضه های اجناس و خدمات که از طرف مالیه دهنده گان ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده صورت می گیرد، وضع گردیده، همچنان بر واردات اجناس توسط هر شخص که صورت می گیرد.

37. کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده چیست؟

کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده سندی است که از جانب عرضه کننده به دریافت کننده هنگامی صادر می گردد که در نتیجه تعدیلات بعد از فروش مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت بر عرضه تابع مالیه کاهش یابد. تعدیلات پس از فروش که منجر به صدور کریدت نوت از جانب عرضه کننده می گردد، هنگامی مطرح می گردد که عرضه تابع مالیه مسترد گردد، هرگاه تمام و یا بخشی از اجناس تابع مالیه به عرضه کننده مسترد گردد و یا به هر دلیلی قیمت عرضه تابع مالیه کاهش نماید (بطور مثال: یک تخیف اعطا گردیده، یا اجناس دارای کیفیت پائین عرضه گردیده اما بعداً توافق صورت گرفته و سایر موارد...). کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده باید موارد مندرج فقره 4 ماده 21 قانون مالیه بر ارزش افزوده را احتوا نماید. عرضه کننده که کریدت نوت را صادر می نماید باید تعدیل مبلغ قابل پرداخت را در اظهارنامه خویش در جریان دوره که کریدت نوت صادر می گردد، شامل نماید. دریافت کننده کریدت نوت باید تعدیلات را در دوره که کریدت نوت را دریافت می نماید، درج اظهارنامه نماید.

38. دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده چیست؟

دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده سندی است که از جانب عرضه کننده به دریافت کننده هنگامی صادر می گردد که در نتیجه تعدیلات بعد از فروش مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت بر عرضه تابع مالیه افزایش یابد. تعدیلات پس از فروش که منجر به صدور دبت نوت از جانب عرضه کننده می گردد، به هر دلیلی هنگامی مطرح می گردد که قیمت عرضه تابع مالیه افزایش یابد (بطور مثال: قیمت که در صورت حساب اصلی درج گردیده (اشتباهاً) کمتر از قیمت توافق شده است، اجناس با کمیت و کیفیت بلندتر عرضه گردیده و سپس بر آن توافق صورت گرفته و سایر موارد...) . دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده باید موارد مندرج فقره 2 ماده 21 قانون مالیه بر ارزش افزوده را احتوا نماید. عرضه کننده که دبت نوت را صادر می نماید باید تعدیل مبلغ قابل پرداخت را در اظهارنامه خویش در جریان دوره که دبت نوت صادر می گردد، شامل نماید. دریافت کننده دبت نوت باید تعدیلات را در دوره که دبت نوت را دریافت می نماید، درج اظهارنامه نماید.

39. فرق بین دبت نوت و کریدت نوت چیست؟

کریدت نوت باید هنگامی صادر گردد که عرضه لغو، یا اجناس به عرضه کننده مسترد، یا هنگامیکه قیمت اجناس کاهش یابد. دبت نوت هنگامی صادر می گردد که در قیمت اجناس و خدمات عرضه شده افزایش بعمل آمده باشد و یا سهواً قیمت اجناس و خدمات در صورت حساب بیش از حد کمتر درج گردیده باشد.

40. چه زمانی دبت نوت و کریدت نوت باید صادر گردد؟

دبت نوت و کریدت نوت زمانی باید صادر گردد که در معامله اصلی تغییراتی وارد گردیده که منجیث تصدیق تغییرات در معامله در نظر گرفته می شود.

41. کدام نوع معلومات مورد نیاز در دبت نوت و کریدت نوت باید درج گردد؟

دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده باید موارد ذیل را احتوا نماید:

عنوان (" دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده ") در قسمت فوقانی سند.

نام، آدرس و نمبر تشخیصیه عرضه کننده و دریافت کننده. شماره مسلسل مشخص و تاریخ صدور دبت نوت. دلیل صدور دبت نوت، مشمول معلومات که عرضه تابع مالیه که دبت نوت به آن ارتباط می گیرد، می باشد. نکات مورد نظر مربوط به عرضه که در صورت حساب، نکات مورد نظر درست برای عرضه، تفاوت بین دو نکته مورد نظر و مبلغ مالیه بر ارزش افزوده که به تفاوت متذکره ارتباط می گیرد. کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده باید موارد ذیلرا احتوا نماید:

عنوان (" کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده ") در قسمت فوقانی سند.

نام، آدرس و نمبر تشخیصیه عرضه کننده و دریافت کننده. شماره مسلسل مشخص و تاریخ صدور دبت نوت. دلیل صدور کریدت نوت، مشمول معلومات که عرضه تابع مالیه که کریدت نوت به آن ارتباط می گیرد، می باشد. نکات مورد نظر مربوط به عرضه که در صورت حساب، نکات مورد نظر درست برای عرضه، تفاوت بین دو نکته مورد نظر و مبلغ مالیه بر ارزش افزوده که به تفاوت متذکره ارتباط می گیرد.

42. شرایط مورد نیاز ارائه اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده چیست؟ آیا بشکل ماهانه یا ربعوار خواهد بود؟

قانون مالیه بر ارزش افزوده دوره مالیه بر ارزش افزوده را ربع سال مالی یا ماه تعیین نموده است. با آنهم مقرره مالیه بر ارزش افزوده دوره مالیه بر ارزش افزوده را طور عادی ربع سال مالی تعیین نموده، اما به اساس درخواست مالیه دهنده وزارت مالیه پس از تائید دلایل موجه بشکل ماهانه نیز تائید نموده می تواند.

43. کدام اسناد برای ادعای بازپرداخت ضروری است؟

بازپرداخت مالیه بر ارزش افزوده در دو حالت ذیل حصول می گردد:

1. یک مالیه دهنده ثبت شده هنگامی ادعای بازپرداخت برای دوره نموده میتواند هرگاه مالیه قابل مجرائی بیشتر از مالیه قابل پرداخت بوده و مالیه قابل مجرائی اضافی قبلاً دو مرتبه به دوره مابعد انتقال نموده باشد. به منظور حصول مبالغ

بازپرداخت ناشی از مبالغ اضافی مالیه قابل مجرائی، مالیه دهنده مکلف به ارائه درخواست کتبی با اسناد حمایتی به ریاست عمومی عواید می باشد، وزارت مالیه مبالغ قابل بازپرداخت را در ظرف 45 روز از تاریخ دریافت درخواست، بازپرداخت می نماید.

2. هرگاه یک مالیه دهنده ثبت شده اجناس و خدمات تابع نورم صفر را عرضه می نماید (بخاطریکه قسمت اعظم تولیدات اش به منظور صادرات و یا عرضه های داخلی است که تابع نورم صفر می باشد). در هر دوره معمولاً مالیه قابل مجرائی بیشتر از مالیه قابل پرداخت به ارتباط عرضه ها، می باشد. در این صورت مبالغ قابل مجرائی اضافی برای دوره مابعد مالیه بر ارزش افزوده به منظور مجرائی انتقال شده نتوانسته، اما مالیه دهنده مبالغ قابل مجرائی را با ارائه درخواست کتی و اسناد حمایتی آن به ریاست عمومی عواید، می تواند مبالغ قابل بازپرداخت را حصول نماید. وزارت مالیه مبالغ متذکره را در ظرف 45 روز از تاریخ ارائه اظهارنامه بازپرداخت می نماید.

قابل ذکر است که هرگاه مالیه دهنده مستحق مبالغ بازپرداخت، مکلفیت های مالیاتی مالیه بر ارزش افزوده یا سایر مالیات را داشته باشد، ریاست عمومی عواید مبالغ بازپرداخت را در برابر مالیه بر ارزش افزوده یا سایر مکلفیت های مالیاتی باقیمانده، مجرائی میدهد.

برعلاوه هرگاه یک مالیه دهنده سهواً مالیه بر ارزش افزوده را در یک دوره اضافه پرداخت نموده باشد، مبلغ مذکور الی 5 سال برای مالیه دهنده در برابر مکلفیت های مالیاتی بعدی آن قابل مجرا می باشد.

در تمام شرایط و حالات هرگاه مالیه دهنده برای بازپرداخت ادعا می نماید، درخواست با اسناد حمایتی ضروری بوده و لزوماً موارد ذیل را ثابت نماید:

مالیه قابل مجرائی اضافی که قابل بازپرداخت بوده، باید مبالغ حقیقی بوده و مربوط عرضه های معاف و سایر مبالغ قابل مجرا مطابق اسناد تقنینی، نباشد.

عرضه ها صورت گرفته به منظور استفاده در خارج از کشور بوده (صادرات) و یا عرضه داخلی که تابع نورم صفر باشند، مطابق احکام قانون و مقرره صورت گرفته باشد.

اسناد حمایتی ذکر شده شامل (اما نه محدود به) صورت حسابات دریافت شده و ارسال شده، قراردادهای، اسناد گمرکی مربوط صادرات و واردات، بل های حمل و نقل توسط کشتی، اسناد حمل و نقل، حسابات بانکی و سایر موارد.

44. آیا مالیه بر ارزش افزوده دارای فورم اظهار نامه مشخص میباشد

بلی، مالیه دهنده گان مکلف به استفاده از اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده منظور شده و ارائه آن در مدت 30 روز بعد از اخر دوره مالیاتی می باشند.

45. برای اداره مالیه بر ارزش افزوده چند فورم موجود است؟
فورمه جات ذیل برای اداره مالیه بر ارزش افزوده تهیه شده، از آنجمله فورمه ثبت مالیه بر ارزش افزوده نهائی شده است. مسوده فورمه جات دیگر مالیه بر ارزش افزوده تهیه شده و قبل از تطبیق مالیه بر ارزش افزوده نهائی خواهند شد.

- فورمه ثبت مالیه بر ارزش افزوده
- فورمه ثبت، تغیر معلومات و لغو نماینده گی
- تصدیق نامه ثبت مالیه بر ارزش افزوده
- فورمه لغو ثبت مالیه بر ارزش افزوده
- فورمه ثبت گروپی مالیه بر ارزش افزوده
- فورمه تغیرات گروپی مالیه بر ارزش افزوده
- فورمه اظهارنامه ربعوار / ماهوار مالیه بر ارزش افزوده
- فورمه خلاصه مجرائی های مالیه بر ارزش افزوده
- فورمه مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت
- فورمه ادعای مجرائی ها و بازپرداخت مالیه بر ارزش افزوده
- فورمه درخواست برای تعویق مالیه بر ارزش افزوده بر اجناس سرمایوی
- فورمه درخواست برای مدعی مکرر بازپرداخت

46. آیا مالیه بر ارزش افزوده بر واردات وضع می گردد؟
بلی، مالیه بر ارزش افزوده بر واردات تمام اجناس و خدمات بدون در نظر داشت اینکه چه کسی وارد میکند، به استثنای حالتی که واردات تابع نورم صفر یا معافیت باشد، وضع می گردد.

47. آیا واردکننده گان واجد شرایط دریافت مالیه قابل مجرائی مالیه بر ارزش افزوده استند؟

واردکننده گان در صورتی واجد شرایط دریافت مالیه قابل مجرائی مالیه بر ارزش افزوده اند که در ریاست عمومی عواید به حیث مالیه دهنده گان مالیه بر ارزش افزوده ثبت شده باشند.

48. نورم مالیه بر ارزش افزوده بر واردات چند است؟
نورم معیاری 10% مالیه بر ارزش افزوده بر عرضه های داخلی و واردات قابل تطبیق بوده، به جز مواردی که عرضه های داخلی و واردات اجناس و خدمات تابع نورم صفر و یا معافیت های مالیه بر ارزش افزوده باشند.

49. ریاست عمومی گمرکات چگونه مالیه بر ارزش افزوده را جمع آوری می نماید؟

ریاست عمومی گمرکات مالیه بر ارزش افزوده یکجا همراهی محصول گمرکی از سرجمع مبلغ ۱۰ فیصد مالیه بر ارزش افزوده را جمع آوری مینمایند، که تاریخ واردات طور عادی تاریخی است که اجناس وارد کشور گردیده و در سایر موارد، هنگامیکه اجناس وارد مارکیت داخلی گردیده (طور مثال: در صورت واردات موقت، یا در صورتیکه اجناس در گدام های گمرک جابجا شده باشند و یا در صورتیکه اجناس وارداتی به منظور صدور مجدد توسط عین شخص صورت گرفته باشد.

50. مالیه بر ارزش افزوده بر تجارت و کار و بار من چه تاثیراتی دارد؟

از نهاد های که مکلف به ثبت مالیه بر ارزش افزوده اند، انتظار می رود تا سیستم ها، پروسه ها و طرزالعمل های خویش را به منظور حصول اطمینان از اینکه مطابق قوانین و مقررات اجراات می نمایند، عیار سازند. خاصتاً مالیه دهنده گان ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده باید قادر به وضع نورم درست و صدور صورت حساب بر عرضه اجناس و خدمات مرتبط به مالیه بر ارزش افزوده باشند، که مالیه بر ارزش افزوده را بر خریداری ها بر عرضه کننده گان داخلی و بر واردات در گمرکات، و به روز ساختن حسابات خویش با رساندن خریداری های مربوطه، واردات و عرضه های داخلی، خانه پوری درست و مکمل اظهارنامه ربعوار و ماهوار مالیه بر ارزش افزوده، محاسبه مجوع مالیه قابل پرداخت و قابل مجرائی، انقال یافته یا بازپرداخت شده، ارائه اظهارنامه خانه پوری شده بطور درست و پرداخت مبلغ خالص قابل تادیه در میعاد مشخص، در صورت نیاز ارائه درخواست به بازپرداخت و نگهداری اسناد مورد نیاز مالیه بر ارزش افزوده می باشد.

51. به منظور جلوگیری از مالیات اضافی چگونه خود را به مالیه بر ارزش افزوده آماده نمائیم؟

هرگاه به منظور مالیه بر ارزش افزوده ثبت شده اید، برای جلوگیری از مالیات اضافی هنگام تطبیق مالیه بر ارزش افزوده، شما حتی الامکان نیاز به هماهنگ ساختن سیستم های خود با سیستم مالیه بر ارزش افزوده دارید. خاصتاً در مواردیکه موضوع مالیه بر ارزش افزوده در معاملات دخیل بوده و آیا طرزالعمل ها و سیستم های فعلی شما پاسخگوی نیازمندی های سیستم مالیه بر ارزش افزوده است یاخیر، بعدآ شما نیاز به تشخیص کمبودی ها در سیستم های خویش را داشته، و تشخیص اینکه چه باید صورت گیرد و گرفتن آماده گی های لازم به منظور آماده گی به مالیه جدید و تطبیق مالیه متذکره صورت گیرد.

پلان گذاری دقیق، خلاها، ارائه ناوقت اظهارنامه، مالیه وضع شده نادرست، اسناد غیر معتبر ادعای مالیه قابل مجرائی و بازپرداخت ها، ممکن منجر به وضع مالیات اضافی گردد. سعی و تلاش نموده تا اطمینان حاصل نمایید که تمام طرزالعمل ها و سیستم های تان مطابق قانون بوده و کدام مانع موجود نمی باشد.

52. تطبیق مالیه بر ارزش باعث افزایش در قیمت های پرچون فروش ها و بلند رفتن سطح فقر می گردد، این مالیه برای افغانستان یک مالیه خوب نیست، زیرا در حدود 50 درصد مردم آن فقیر اند.

تطبيق ماليه بر ارزش افزوده در حقيقت باعث افزايش اندك قيمت هاي پرچون بعضي اجناس مي گردد. ماليه معاملات انتفاعي كه فعلاً تطبيق گرديده و به فيصدي هاي 4، 5 و 10 درصد بالاي فروشات وضع گرديده و تاثيرات مضاعف دارد. يك مطالعه انجام شده از طرف بانك جهاني در رابطه تاثيرات ماليه بر ارزش افزوده بر نورم هاي مالياتي بيانگر اينست كه ماليه بر ارزش افزوده بالاي بعضي اجناس اثر بيشتر داشته، و در حقيقت در موجوديت معافيت ها بالاي بسياري امتعه اثرات آن كمتر مي باشد. قانون ماليه بر ارزش افزوده گندم، آرد، برنج، شكر، روغن خوراكي، چاي، پياز، كچالو و نمك تابع نورم صفر ماليه بر ارزش افزوده بوده كه اين اقلام بصورت عموم تابع ماليه ارزش افزوده نمي گردند. قانون ماليه بر ارزش افزوده همچنان خدمات صحي، تعليمي و تحصيلي، مالي و ورزشي را معاف نموده است. بر علاوه قانون ماليه بر ارزش افزوده ماليه پرداخت شده بر اجناس و خدمات خريداري شده و واردات را منحيث ماليه قابل مجرائي، مجرائي مي گيرند (اجناس براي فروش مجدد، اجناس براي استفاده در توليد، اجناس و خدمات كه به منظور تجارت استفاده مي شوند، بشمول مصارف آب و برق، ساير اجزاء، كمپيوتر ها و خدمات كمپيوتر، ماشين آلات و ساير اجناس سرمايوي و غيره). اين مجرائي (با شيوه مجرائي بر مالياتي كه وضع گرديده) در اكثر موارد به اين معني است كه قيمت مخارج اجناس و خدمات فروخته شده توسط ماليه دهنده در مقايسه به ماليه معاملات انتفاعي كاهش خواهند يافت، زيرا ماليه بر ارزش افزوده جز قيمت اجناس نبوده، بعداً ماليه بر ارزش افزوده بر قيمت هاي پائينتر بدون اينكه ماليه دهنده مفاد خويش را از دست دهد تطبيق مي گردد (خاصتاً در خصوص اجناسي كه فعلاً تابع نورم 10 فيصد ماليه معاملات انتفاعي اند، بخاطريكه ماليه معاملات انتفاعي كسر نگرديده بشكل مكرر در قيمت جنس اضافه مي گردد). از طرف ديگر، به اساس مطالعه بانك جهاني اثرات ماليه بر ارزش افزوده بر سطح فقر بايد به حد اقلش باشد: ورق كاري را مشاهده نماييد

‘Distributional Impacts of VAT in Afghanistan: Microsimulation Analysis’.

53. بخاطر نبود امنيت (شورش و جرم) فعلاً زمان مناسب براي تطبيق ماليه بر ارزش افزوده نبوده و کشور در حالت ابهام سياسي بخاطر گفتگو های بين دولت افغانستان و طالبان قرار دارد.

معرفي ماليه بر ارزش افزوده هدف طويل المدت براي اصلاح سيستم مالياتي و ساده سازي پروسه ها بوده است. با وجوديكه هدف اولي تطبيق اين ماليه بلند بردن سطح عوايد داخلي و تمويل آن توسط اين ماليه به منظور كمك به کشور مي باشد، ماليه بر ارزش افزوده فوايد ديگري مانند: ماليه است كه در آن تذيير كمتر بوده و پيشبرد آن نسبت به ماليه معاملات انتفاعي كه شيوه محاسبه آن ظاهراً کوتاه تر و آسانتر است. موضوع مهم اينست كه افغانستان نياز به رسيدن به خود كفايي از طريق منابع داخلي داشته، زيرا كمك هاي بين المللي كه بودجه ملي را تمويل مي نمايد سال به سال رو به كاهش است. بنابرین، يك سيستم مالياتي اصلاح شده كه بودجه ملي و خاصتاً مصارف عامه را تحت پوشش قرار دهد براي كاهش فقر نياز است. بر علاوه، ماليه بر ارزش افزوده (در بعضي کشور ها بنام GST يا ماليه بر اجناس و خدمات ياد شده) فعلاً در بيشتر از 160 کشور دنيا تطبيق شده و عموماً منحيث ماليه بر مصرف در نظر گرفته شده كه داراي بلند ترين نتيجه مي باشد.

۵۴- چرا دولت انواع مختلف مالیات را بالای ما وضع می کند از قبیل : مالیات بر عایدات، مالیات ثابت، مالیات موضوعی بر معاشات، محصول گمرکی، فیس تجدید جواز، فیس شاروالی و اکنون مالیه بر ارزش افزوده وضع می گردد به چی دلیل؟

جواب:- افزایش عواید جهت تمویل مصارف دولت یک هدف اساسی وضع مالیات می باشد. در تمام کشور ها انواع مختلف مالیات تطبیق می گردد در کل این بخاطر دلایل مختلف می باشد مثلاً غرض متعادل ساختن مالیات غیر مترقی و مالیات مترقی. موضوع که باید مد نظر داشت عبارت از توانائی مالیه دهنده گان غرض تطبیق آن می باشد حتی بعضی اوقات شرایط صحتی و اجتماعی نیز باید در نظر گرفته شود. (به طور مثال مالیات بیشتر بالای تنباکو به دلیل وضع محدودیت بر استفاده سگرت و وضع مالیات بیشتر بالای تولیدات اشیاء تجملی و غیره) همچنان بعضی مالیات بر اساس قوانین و معاهدات بین المللی نیز وضع می گردد به طور مثال تقریباً تمام کشور ها محصولات گمرکی را بالای واردات وضع می نمایند همچنان بعضی عواید دیگر که به نام مالیات جمع آوری می گردند در واقع یک همکاری بوده که غرض تمویل مصارف عامه جمع آوری می گردد. به طور مثال فیس جواز و یک تعداد فیس های شاروالی بلاخره مالیات موضوعی بر معاشات یک مالیه جداگانه نمی باشد جمع آوری مالیه بر معاشات به طور اقساط (ماهوار) به دلیل جلوگیری از پرداخت مبلغ زیاد مالیات توسط کارمند به صورت یکجائی در هر سال می باشد.

و بعضی کشور ها انواع مختلف مالیات را نظر به دلایل سیاسی وضع می کنند. ولی هر سیستم مالیاتی بخاطر تمویل مصارف دولت می باشد و در چنین مصارف انکشاف ملی و کاهش فقر باید در اولویت قرار گیرد.

۵۵- چطور یک نهاد ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده با یک نهاد ثبت نشده که تجارت مشابه را در بازار مشابه دارند، رقابت می تواند؟

جواب:- وقتی یک نهاد اجناس و خدمات را از بازار داخلی خریداری می کند و یا آن را از خارج کشور وارد می کند (در بر گیرنده اجناس سرمایه یی مانند: ماشین آلات و غیره) و خدمات، یک نهاد ثبت نشده غالباً مکلف به تادیه مالیه بر ارزش افزوده به عرضه کننده ها و یا گمرکات می باشد و مجبور به اضافه نمودن آن بالای قیمت فروش می باشد (بخاطر که مالیه بر ارزش افزوده مذکور قابل مجرائی نمی باشد) در نتیجه قیمت تمام شد برای یک نهاد ثبت نشده بلندتر می باشد. از جانب دیگر نهاد ثبت نشده مکلف به اطاعت پذیری از مقتضیات مالیه بر ارزش افزوده نمی باشد مانند صدور انوایس، حفظ اسناد و کتاب ها، خانه پری اظهارنامه ها و غیره به همین دلیل مصارف اطاعت پذیری کمتر خواهد داشت. در نتیجه نهاد ثبت نشده مزایای مشخص خواهد داشت خصوصاً وقتی به مصرف کننده نهائی به فروش می رساند.

ولی موارد ذیل باید مد نظر گرفته شود:

در صورت که دوران سرمایه یک نهاد مبلغ 150 میلیون افغانی باشد مکلف به ثبت مالیه بر ارزش افزوده می باشد.

مطابق به شرایط که در ماده هشتم قانون مالیه بر ارزش افزوده تذکر گردیده نهاد های دیگر که دوران سرمایه آنها در 12 ماه گذشته و یا 12

ماه آینده 100 میلیون افغانی و یا بیشتر باشد نیز می توانند به طور اختیاری ثبت مالیه بر ارزش افزوده گردند. گزینه ثبت اختیاری مالیه بر ارزش افزوده برای نهاد های مفید می باشد که فروشات آنها خاصاً بالای مالیه دهنده گان ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده می باشد. بناءً می تواند مالیه بر ارزش افزوده را بالای مشتریان مذکور وضع نماید. (که مشتریان فوق الذکر بعد مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده را از مالیات که بالای فروشات خود وضع می کنند مجرائی می گیرند) بر علاوه در صورت که میکانیزم دبت و کریدت مالیه بر ارزش افزوده به صورت درست کار کند انتظار می رود که وقت یک نهاد ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده از یک نهاد ثبت نشده خریداری می کند تقاضا انوایس را کند که بعداً توسط آن مالیه قابل مجرائی را ادعا بتواند به همین دلیل نهاد های ثبت نشده به ثبت مالیه بر ارزش افزوده تشویق شده و از گزینه ثبت اختیاری استفاده می توانند. که این موضوع به رسمی شدن اقتصاد کمک می کند.

همچنان

فقره 6 ماده 23 مقررہ مالیه بر ارزش افزوده بیان می دارد که ثبت اختیاری مالیه بر ارزش افزوده دو سال بعد از تطبیق قانون مالیه بر ارزش افزوده صورت می گیرد.

۵۶- آیا یک نهاد باز پرداخت را بدست آورده می تواند در صورت که دارای دو جواز باشد که یک جواز ثبت مالیه بر ارزش افزوده باشد و جواز دومی ثبت مالیه بر ارزش افزوده نباشد و از دو جواز مذکور یکی را غرض واردات و دیگر را غرض صادرات استفاده کند؟

واجد شرایط بودن مالیه دهنده مالیه بر ارزش افزوده به داشتن ویا استفاده انواع جواز استوار نمی باشد ولی مشروط به داشتن حد اقل یک فعالیت اقتصادی متداوم می باشد (به عبارہ دیگر عرضه اجناس ویا خدمات به صورت متداوم به دیگران در بدل قیمت)، ثبت مالیه بر ارزش افزوده و حقوق و مکلفیت های مربوط آن تمام فعالیت های تجارتي را احتواء می کند. خواه تحت جوازهای جداگانه باشد و یا خیر.

قابل تذکر است که صادرات اجناس عبارت از عرضه چنین اجناس که متعاقباً به خارج کشور انتقال پیدا می کند و یا عرضه خدمات که در خارج کشور استفاده می گردد، می باشد. چنین عرضه ها غرض صادرات تابع نورم صفر مالیه بر ارزش افزوده می باشند. بنا بر این مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده که چنین عرضه ها را ارایه می دارد دارای حق ادعا مجرائی مالیه بر ارزش افزوده که از خریداری های خود پرداخته است می باشد. (خریداری ها و یا واردات اجناس و یا خدمات) غرض صادرات اجناس و یا خدمات. از جانب دیگر واردات اجناس به صورت عموم تابع پرداخت مالیه بر ارزش افزوده می باشند. بدون در نظر داشت شخص وارد کننده (به جز از معافیت ها و نورم صفر) بناءً چون نهاد ثبت مالیه بر ارزش افزوده می باشد میتواند مالیات پرداخت شده از خریداری های خود را که مرتبط به صادرات اجناس و یا خدمات می باشد اخذ نماید درحالت که مالیه دهنده عرضه های تابع مالیه نیز داشته باشد میتواند باز پرداخت اخذ نماید. در صورت که مالیات قابل پرداخت آن در یک دوره از مالیات قابل مجرائی کمتر باشد مالیه دهنده گان ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده که صادرات اجناس و خدمات را انجام می دهند میتوانند که بر هر دوره مالیاتی ادعای

باز پرداخت مالیات را که از خریداری های خود پرداخته اند، کنند. البته تحت شرایط که در ماده ۲۵ قانون مالیات بر ارزش افزوده تصریح گردیده است.

۵۷- چرا نورم مالیه بر ارزش افزوده در افغانستان ۱۰ فیصد می باشد در حال که در ایران ۹ فیصد و امارات متحده عرب ۵ فیصد می باشد و آنها در حالت بهتر اقتصادی به مقایسه افغانستان قرار دارند؟

وضعیت کشور ها نظر به خود کفائی تفاوت دارد و به همین لحاظ پالیسی مالیاتی باید شرایط داخلی و بهبود آنرا مد نظر داشته باشد. بر علاوه پالیسی مالیاتی باید ساده سازی سیستم مالیاتی را غرض بلند بردن سطح اطاعت پذیری در نظر داشته باشد. سنجش و تطبیق نورم ۱۰ فیصد آسان بوده و در بسیاری از کشور ها مورد استفاده قرار می گیرد. همچنان باید تذکر داد که قیمت اجناس مشابه در کشور های همسایه شاید پائین تر باشد و آنها بر علاوه مالیه بر ارزش افزوده مالیات دیگر را نیز بر مصرف اجناس و خدمات مشخص وضع می کنند بناءً مقایسه نورم های مالیاتی بین کشور های مذکور مشکل می باشد.

۵۸- مالیه بر ارزش افزوده بالای سکتور ساختمان چطور تطبیق می شود در صورت که یک شرکت قرار داد را از دولت اخذ نماید؟

قانون مالیه بر ارزش افزوده کدام معافیت و یا نورم صفر برای کار ساختمانی و یا عرضه اجناس و خدمات برای دولت را ارایه نمی دارد ماده پنجم قانون مالیه بر ارزش افزوده صرف معافیت را برای کمک های بشر دوستانه و اجناس و خدمات که به منظور بازسازی بعد از وقوع آفات طبیعی، حوادث صنعتی و فاجعه ها بدسترس ادارات دولتی قرار می گیرد در نظر گرفته است بناءً با در نظر داشت اینکه که عرضه کننده یک مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده می باشد مالیه بر ارزش افزوده بالای دولت از درک عرضه اجناس و یا خدمات که در چارچوب قرار داد که بین عرضه کننده و دولت بخاطر ارایه هر نوع کار ساختمانی عقد گردیده است وضع می کند. در واقع عرضه کننده یک مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده می باشد و مالیه بر ارزش افزوده باید بالای عرضه اجناس و خدمات که برای دولت ارایه می گردد خواه تحت قرارداد و یا بدون قرارداد باشد وضع گردد (به جز از معافیت های که به اساس ماده پنجم قانون در نظر گرفته شده است)

۵۹- در صورت که اظهار نامه مالیه بر ارزش افزوده را به وقت معین ارایه نکنم چی خواهد شد؟

در صورت که اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده در وقت معین آن ارائه نگردد مالیه دهنده مطابق به احکام قانون تابع پرداخت مالیات اضافی (جریمه تاخیر در ارایه اظهارنامه) می گردد.

۶۰- آیا کدام جریمه برای تاخیر در پرداخت می باشد ؟

مطابق به قوانین مالیاتی بلی در صورت تاخیر در پرداخت شما مکلف به پرداخت مالیات اضافی (جریمه تاخیر در پرداخت) می گردید.

۶۱. چرا مالیه بر ارزش افزوده یک مالیه غیر مستقیم محسوب میگردد؟

چون مالیه بر ارزش افزوده مالیه بالای مصارف است که بصورت مستقیم توسط ریاست عمومی عواید جمع آوری نگردیده بلکه توسط میانجی ها از مصرف کننده گان دریافت میگردد: مالیه دهندگان ثبت شده (تثبثات) مالیه بر ارزش افزوده، مالیه بر ارزش فزوده بالای اجناس و خدمات داخلی را جمع آوری میکند و ریاست عمومی گمرکات مالیه بر ارزش افزوده واردات را جمع آوری میکند. مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده شخصی است که تعهد پرداخت مالیه به ریاست عواید را دارد.

۶۲. اهداف عمده پروگرام آگاهی دهی مالیه بر ارزش افزوده چیست؟

اهداف اصلی برنامه آگاهی دهی مالیه بر ارزش افزوده قرار ذیل است: اطلاع رسانی مالیه دهنده گان در مورد اجرا و تطبیق مالیه بر ارزش افزوده؛

تشویق تثبثات برای فراهم نمودن آماده گی های لازم بمنظور تطبیق مالیه بر ارزش افزوده؛

مشارکت تثبثات در روند تطبیق مالیه بر ارزش افزوده؛
بلند بردن سطح اطاعت پذیری مالیه دهنده گان؛
گوش دادن به نظریات و پیشنهادات مودیان.

۶۳. مزایای مالیه بر ارزش افزوده برای جامعه و تثبثات چیست؟

مالیه بر ارزش افزوده مزایای زیاد دارد که عمده ترین آن قرار ذیل است:

- به دلیل مالیه بر ارزش افزوده قابل مجرای، زمانیکه مالیه بر ارزش افزوده در هر مرحله تولید و توزیع اجناس ها و خدمات اعمال میشود، کدام کسر مالیاتی وجود ندارد.
- بر خلاف مالیه معاملات انتفاعی، مالیه بر ارزش افزوده بالای مجموعه سرمایه دورانی وضع نمی گردد.
- مالیه بر ارزش افزوده مالیه قابل مجرای بر خریداری ها را اجازه می دهد (بشمول اجناس سرمایوی) که مجرا گرفته شود (و در موارد مشخص بازپرداخت گردد).
- نورم معیاری واحد 10٪ که سیستم مالیات را کمتر پیچیده می سازد.
- کاهش قیمت اقلام مورد نیاز اساسی به دلیل معافیت ها.
- معافیت اجناس و خدمات مربوط به سکتورهای تعلیمی و صحت.
- صادرات شامل نورم صفر میگردد.

۶۴. درست است که ما مالیات پرداخت میکنیم، اما حقوق ما چیست؟

کلیه مودیان از حقوق اصلی زیر برخوردارند:

دریافت فورمه جات مالیه

دریافت کمک تخنیکی

دریافت معلومات کتبی در مورد وضعیت مالیات

اصلاح / تصحیح اظهارنامه مالیاتی

معرفی نماینده

دریافت توضیح درباره اسناد جمع آوری شده توسط اداره مالیات

حق اعتراض

یک مودی ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده دارای حقوق ذیل میباشند:
مطالبه مالیه قابل مجرائی مالیه بر ارزش افزوده برای مالیه پرداخت شده یا قابل پرداخت بالای خریداری ها و واردات خریداری های تجارتي به استثنای مواردی که این اعتبار توسط قانون مالیه بر ارزش افزوده یا مقررره مالیه بر ارزش افزوده مجاز نباشد.

حق مطالبه بازپرداخت مالیه بر ارزش افزوده در صورتیکه برای هر دوره مالیه بر ارزش افزوده، مالیه قابل مجرائی بیشتر از مجموع مالیه قابل پرداخت مودی در آن دوره گردد، و کرایت اضافی به دلیل ویژگی های فعالیت اقتصادی مودیان (با توجه به شرایط) نمیتواند که به دروه بعدی انتقال گردد.

مطالبه مالیه قابل مجرائی برای اجناس که بعنوان موجودی در تاریخ ثبت تحت شرایط مندرج در قانون مالیه بر ارزش افزوده و مقررره مالیه بر ارزش افزوده نگهداری می شوند.

در اولین دوره مالیه بر ارزش افزوده پس از شروع مالیه بر ارزش افزوده، مطالبه مجرائی برای مالیه معاملات انتفاعی پرداخت شده برای اجناس که به عنوان موجودی در پایان آخرین روز کاری قبل از آغاز اولین دوره مالیه بر ارزش افزوده نگهداری می شود، به شرطی که این اجناس بیش از 4 ماه قبل از آغاز اولین دوره مالیه بر ارزش افزوده به دست نیامده باشد و مدارک مستند ارائه شود.

۶۵. وظایف مالیه دهنده گان چیست؟

تمام مالیه دهنده گان دارای وظایف ذیل میباشند:

- اخذ نمبر تشخیصیه مالیه دهنده
- ارائه معلومات در مورد تغییرات مرتبط به هر نوع مالیه و تشبث
- ارائه بموقع معلومات و اسناد دقیق به اداره مالیات
- محاسبه دقیق مالیات
- نگهداری اسناد
- پاسخگویی در جریان پروسه بررسی
- یک مودی ثبت نام شده مالیه بر ارزش افزوده موظف است:
- وضع مالیه بر ارزش افزوده بالای عرضه داخلی اجناس و خدماتیکه شخص بعنوان مودی مالیه بر ارزش افزوده انجام میدهد مگر اینکه عرضه به صراحت توسط قانون مالیه بر ارزش افزوده معاف شده باشد.
- صدور صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده بالای هر عرضه از این قبیل ، به دیگر مودی مالیه بر ارزش افزوده ثبت نام شده .
- صدور دبت نوت یا کرایت نوت هنگامی که مالیه بر ارزش افزوده ناشی از عرضه باید پس از فروش اصلاح شود
- پرداخت مالیه بر ارزش افزوده ناشی از خرید جنس و خدمات داخلی و واردات به گمرک
- ارائه یک اظهارنامه کامل مالیه بر ارزش افزوده برای هر دوره مالیه بر ارزش افزوده در ظرف 30 روز پس از پایان دوره . دوره مالیه دهی عبارت از یک چهارم یک سال مالی یا یک ماه در صورت درخواست مالیه دهنده است
- پرداخت مالیه بر ارزش افزوده با توجه به یک دوره مالیه بر ارزش افزوده در مدت 30 روز پس از پایان آن به ریاست عمومی عواید.

- نگهداری اسناد مالیه بر ارزش افزوده بمدت 5 سال طوریکه در قانون مالیه بر ارزش افزوده و مقرره مالیه بر ارزش افزوده تعیین شده است
- ذکر نمبر تشخیصیه مالیه دهنده در هر اظهارنامه مالیاتی، اطلاعیه، مکاتبات و سایر اسناد مرتبط به قوانین مالیاتی.

66. آیا بیمه تابع مالیه خواهد بود؟

نخیر، بیمه و خدمات مالی در قانون مالیه بر ارزش افزوده معاف هستند.

67. اگر معافیت گمرکی داشته باشید، آیا مالیه بر ارزش افزوده برای واردات وجود دارد؟

مطابق به قانون مالیه بر ارزش افزوده، بعضی از آنها معافیت های گمرکی خاصی را ذکر کرده اند (به عنوان مثال معافیت دیپلماتیک، اجناس برای استفاده شخصی، اجناس مهاجران افغان در حالی که برای اقامت دائم به خانه باز می گردند) که اجازه معافیت مالیه بر ارزش افزوده برای واردات را می دهد.

68. معافیت مالیه بر ارزش افزوده به چه معناست؟

اگر معامله ای از مالیه بر ارزش افزوده معاف باشد، به این معنی است که هیچ مالیه بر ارزش افزوده نباید بالای آن معامله وضع یا پرداخت شود، حتی اگر آن معامله تأمین اجناس یا خدماتی باشد که توسط مودی مالیه بر ارزش افزوده ثبت شده است. همچنین به این معنی است که هیچ کسر یا بازپرداخت از هر مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده یا قابل پرداخت از خرید اجناس یا خدمات ارائه شده مجاز نیست. بنابر این برخی اجناس یا خدمات ضروری از مالیه بر ارزش افزوده معاف هستند.

69. چه زمانی مالیه بر ارزش افزوده تطبیق می شود؟

مالیه بر ارزش افزوده در سال مالی (1401) 22 دسمبر 2021 تطبیق می شود.

آیاتشبات ثبت نشده برای مالیه بر ارزش افزوده، مالیه معاملات انتفاعی پرداخت خواهند نمود؟

نخیر، به محض تطبیق مالیه بر ارزش افزوده، مالیه معاملات انتفاعی کاملاً حذف خواهد شد.

70. آیا مالیه بر ارزش افزوده عواید بیشتری نسبت به مالیه معاملات انتفاعی خواهد داشت؟

بلی، تحلیل اخیر توسط بانک جهانی و صندوق وجهی بین المللی پول نشان می دهد که مالیه بر ارزش افزوده بین 0.6-1.2 درصد از تولید ناخالص داخلی درآمد بیشتر ایجاد میکند. تجربه بین المللی نشان می دهد که مالیه بر ارزش افزوده منبع عواید پایدار برای دولت است که می تواند برای ارائه خدمات عامه مورد استفاده قرار گیرد. مالیه بر ارزش افزوده عواید بیشتر را فراهم می کند که دولت می تواند برای کاهش فقر از طریق بودیجه ملی استفاده کند. در نهایت، مالیه بر ارزش افزوده باعث بهبود سیستم مالیاتی، موثریت اقتصادی، توانمند سازی سکتور خصوصی که تاثیر مثبت روی اشتغال زایی، کاهش سطح بیکاری و باعث رشد اقتصادی بسیاری از کشورها شده است، دارد.

